

Pärsia / فارسی Fārsī

latinisatsioon: ÜRO 1967 + KNABi täpsustused

Pärsia keel kasutab araabia kirja lisatähtedega. Kirjutatakse paremalt vasakule. Tähel on kuni 4 kuju, sõltuvalt seostumusest eelneva ja järgneva tähega. Kõik neli vormi on esitatud araabia tabelis, allpool on üksnes iseseisev tähekuju.

1	ا	- ^A	9	خ	kh	17	ص	ṣ	25	ك	k
2	ب	b	10	د	d	18	ض	ẓ	26	گ	g
3	پ	p	11	ذ	ẓ	19	ط	ṭ	27	ل	l
4	ت	t	12	ر	r	20	ظ	ẓ	28	م	m
5	ث	ṯ	13	ز	z	21	ع	‘	29	ن	n
6	ج	j	14	ژ	zh	22	غ	gh	30	و	v
7	چ	ch	15	س	s	23	ف	f	31	ه	h
8	ح	ḥ	16	ش	sh	24	ق	q	32	ی	y

^A Tähte ei latiniseerita, ent vrd *alef*iga (ا) kaasnevaid latinisatsioone vokaalide tabelis.

Vokaalid ja diakriitilised märgid (• tähistab suvalist konsonanti)

1	•	a	5	أ / ا / آ	á	9	أ / ا / آ	ey	13	••	(C)
2	•	e	6	آ	’ā, ā ^A	10	أ / ا / آ	ow	14	•, •	-e ^D , -ye ^E
3	•	o	7	أ / ا / آ	ī	11	•	(B)			
4	أ / ا / آ	ā	8	أ / ا / آ	ū	12	•	’			

^A Sõna alguses.

^B Ei latiniseerita; märgib vokaali puudumist.

^C Märgib konsonandi kahekordistumist.

^D Konsonandi järel (v.a *-ah*).

^E Vokaali järel (vt ka märkust 2).

Märkused

- Pärsia keeles esinevat araabia päritoluga adjektiivilõppu *-یه* latiniseeritakse ühendiga *-īyeh*. Määratud artikli latiniseerimisel kehtivad samad assimilatsioonireeglid kui araabia keeles, nt زین الدین Zeyn od Dīn. Nime alguses säilib artikkel kuju *al*, mujal on tavaliselt *ol*.
- Sidesufiks (*ezāfeh*) *-e* pärsia kirjaviisis konsonandi järel tavaliselt ei kajastu: كوه مرغوب Kūh-e Marghūb. Sõnalõpulise ا või و puhul kirjutatakse seda *-ga*, nt پای آب Pā-ye Āb. Sõnalõpulise ا ja ه järel väljendab sufiksit tähe peale kirjutatud *hamzeh*: دهانه ممبر Dahāneh-ye Mambar.
- Pärsia vokaalide märkimiseks on kasutusel kaks süsteemi, mida tabelis eraldab üksteisest kaldkriips. Esimene on pärsia oma süsteem, teine toetub rohkem araabia traditsioonile. Tavakirjaviisis vokaalidiakriitikuid ei kasutata.
- Täheühend خو vokaali ees latiniseeritakse *khv*, kuigi *v* ei hääldu. "Kahte" märkiv sõna دو latiniseeritakse kujul *dō* (BGN/PCGNi süsteemis *do*).
- Afganistanis kasutatavat pärsia kirjakeelt nimetatakse **dari** e kabuli e farsi-kabuli keeleks. Seda tadžiki keelele lähedast keelt kasutavad sageli muud rahvad peale puštude. Erinevalt pärsia keelest sisaldab dari tähestik puštust laenatud tähte ځ ts. Latinisatsioonis võivad esineda ka tähed *i* (pärsia *e*), *ō* (*ow*, *ū*), *u* (*o*).
- KNABi täpsustusi transliteratiivsuse tagamiseks vt araabia osast.

Hääldus

a	[æ]	h	[h,-]	š,ş	[s]	'	[ʔ]
ā	[ɑ]	ī	[i]	ţ	[t]	‘	[ʔ,-] ^C
ch	[tʃ]	j	[dʒ]	ū	[u]		
e	[ɛ]	kh	[x]	y	[j]		
gh	[ɣ] ^A	q	[q, G, ʁ]	ž,ž,ž	[z]		
h	[h],[-] ^B	sh	[ʃ]	zh	[ʒ]		

^A Vokaalide vahel; mujal hääldub [q, G, x].

^B Ei hääldu sõna lõpus.

^C Vokaali ees paiknedes pikendab vokaali hääldust.